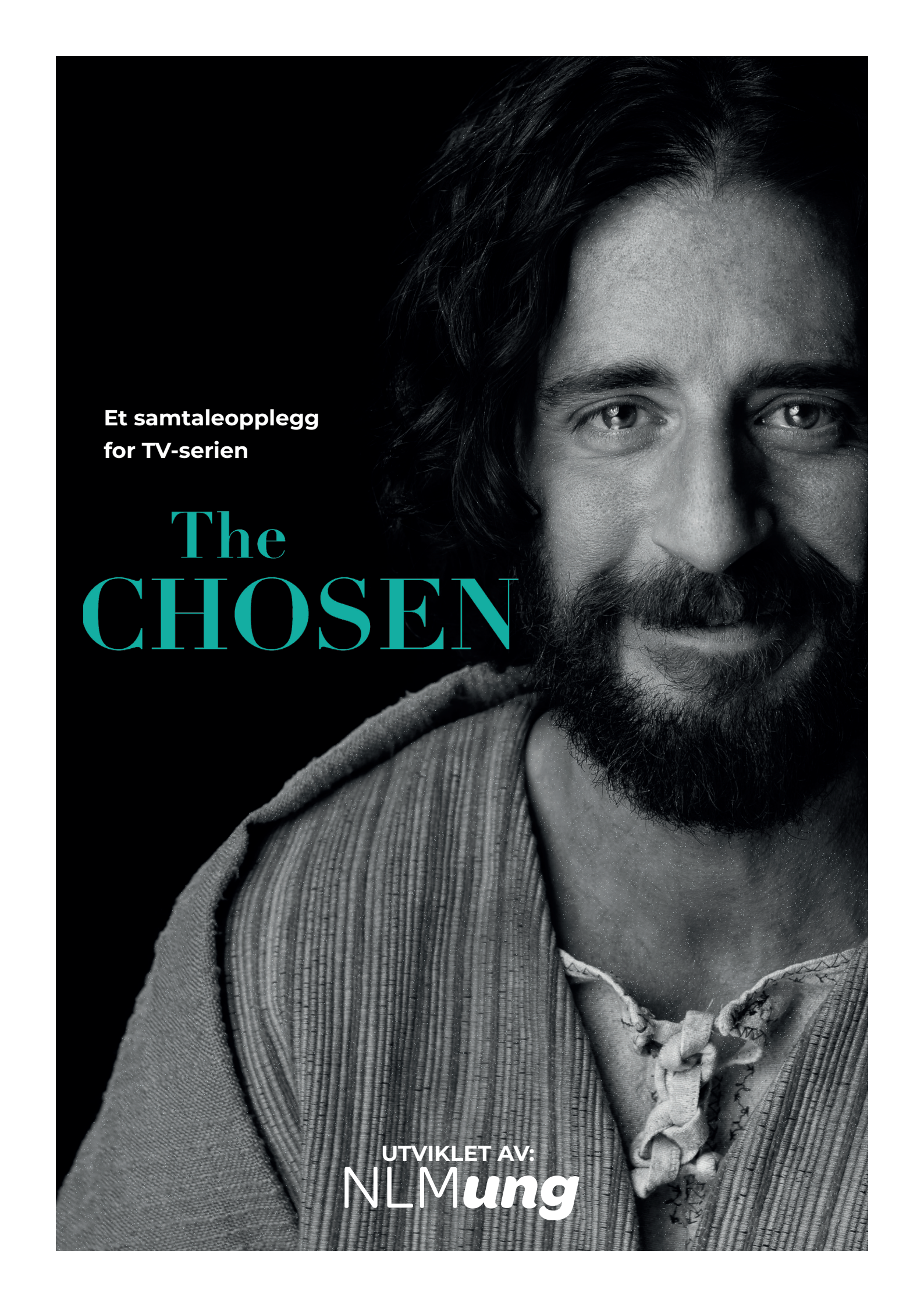

Et samtaleopplegg
for TV-serien

The CHOSEN

UTVIKLET AV:
NLMung

INNHold

LES DETTE FØRST	2
EPISODE 1 - MARIA MAGDALENA	3
BIBELTEKSTER	3
SPØRSMÅL	4
NØKKELVERS	4
EPISODE 2 - SABBATEN	5
BIBELTEKSTER	5
SPØRSMÅL	6
NØKKELVERS	6
EPISODE 3 - JESUS OG BARNA	7
BIBELTEKSTER	7
SPØRSMÅL	8
NØKKELVERS	8
EPISODE 4 - SIMON PETER	9
BIBELTEKSTER	9
SPØRSMÅL	10
NØKKELVERS	10
EPISODE 5 - BRYLLUPET I KANA	11
BIBELTEKSTER	11
SPØRSMÅL	12
NØKKELVERS	12
EPISODE 6 - JESUS HELBREDER	13
BIBELTEKSTER	13
SPØRSMÅL	14
NØKKELVERS	14
EPISODE 7 - NIKODEMUS	15
BIBELTEKSTER	15
SPØRSMÅL	16
NØKKELVERS	16
EPISODE 8 -KVINNEN VED BRØNNEN	17
BIBELTEKSTER	17
SPØRSMÅL	19
NØKKELVERS	19

Dette heftet er laget av NLM ung for å hjelpe deg til å få maksimalt utbytte av å se serien The Chosen. Vi har samlet aktuelle bibeltekster du kan lese før du ser en episode, og laget spørsmål til samtale etter episodene. Serien har per nå bare engelsk teksting, og vi tror dette opplegget passer til samtale for alle som forstår det de ser, fra tweens og ungdom til voksne. Det er lagt til noen bonusspørsmål for de som har lest en del i Bibelen fra før.

The Chosen får deg til å le og gråte, og gjør Jesus levende for deg. Lite kommuniserer så sterkt til oss som en god film, og i denne serien på (foreløpig) åtte episoder, får du et godt innblikk i hvordan ting kan ha vært på Jesu tid.

Dallas Jenkins, mannen bak serien, sier at de har forsøkt å lage en serie som kan gjøre oss mer glad i Bibelen, dra oss nærmere Bibelen og bringe liv til noen av de fortellingene vi har hørt mange ganger. De har «utvidet» fortellinger vi bare får et lite glimt av i evangeliene, som Maria Magdalena, Simon Peter og Nikodemus sine. Episodene starter med denne påminnelsen:

The Chosen er basert på de sanne fortellingene fra evangeliet om Jesus Kristus. Noen steder og tidslinjer har blitt kombinert eller trukket sammen, og noen bakgrunnshistorier, karakterer og dialog har blitt lagt til. Men all bibelsk og historisk kontekst og all kunstnerisk kreativitet er brukt for å støtte opp om sannheten og intensjonen bak evangeliene.

Du kan altså forvente å se en filmatisering av den Jesus du møter i evangeliene, omgitt av mennesker du kjenner igjen derfra, men med noen utvidede historier som vi ikke vet om utspilte seg på den måten. Alt er gjort med et ønske om å understreke evangelienes budskap og dra oss nærmere Gud. Så får det være opp til deg å avgjøre om du syns denne serien fortjener oppmerksomheten den får

Les mer om Chosen her: <https://studios.vidangel.com/the-chosen>

For å se episodene gratis må du laste ned appen The Chosen eller se dem på YouTube.

Vi foreslår at du legger opp samlingene slik:

- Be sammen. Be gjerne konkret om å få bli bedre kjent med Jesus gjennom disse bibeltekstene, episoden og gjennom samtalen etterpå.
- Les bibeltekstene som er bakteppet for episoden dere snart skal se.
- Se episoden.
- Snakk sammen om spørsmålene og gi rom for å undre dere sammen.
-

Tidsramme 1-1,5 time alt ettersom hvor snakkesalige dere er.

Gud velsigne fellesskapet!

Opplegget er utviklet av Maria Celine Lundebj, ungdomskonsulent i NLM ung.

NLM*ung*

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende personer:

- Maria Magdalena – en ung kvinne som lever et vanskelig liv
- Nikodemus – en rådsherre, altså en viktig religiøs leder blant jødene
- Matteus – en jøde som hadde sviktet sitt folk ved å bli skatteinnkrever, toller, for romerne
- Romerske soldater, blant annet Gaius, som har ansvar for å følge opp Matteus, og Quintus, Gaius' og Matteus' sin sjef; en romersk embedsmann med lederansvaret i byen Kapernaum.
- Simon Peter og Andreas – to brødre fra byen Kapernaum
- En mann som viser seg å kjenne Maria Magdalena, uten at hun kjenner ham
- Onde ånder – Maria Magdalena er besatt av onde ånder fra Satan. En relevant artikkel fra vår tid kan være denne:

<https://itro.no/kultur/nar-onde-makter-blir-underholdning/>

Det er også mulig å søke opp mer om tematikken på iTro.no.

BIBELTEKSTER

- til episode 1

Om Maria Magdalena vet vi bare det som står i disse to bibeltekstene:

1. Jesus hadde drevet ut sju onde ånder fra henne
2. Hun var den første som fikk se ham etter oppstandelsen

Lukas 8,1-3

I tiden som fulgte, reiste Jesus omkring og forkynnte i byene og landsbyene og bar fram det gode budskapet om Guds rike. De tolv var med ham, og noen kvinner som var blitt helbredet for onde ånder og sykdommer. Det var Maria med tilnavnet Magdalena, som sju onde ånder hadde fart ut av, Johanna, som var gift med Kusa, en forvalter hos Herodes, og Susanna og mange andre. Med det de eide, hjalp de Jesus og de tolv.

Johannes 20,11-18

Men Maria sto like utenfor graven og gråt. Gråtende bøyde hun seg fram og så inn i graven. 12 Da fikk hun se to hvitkledde engler sitte der Jesu kropp hadde ligget, en ved hodet og en ved føttene. 13 «Hvorfor gråter du, kvinne?» spurte de. Hun svarte: «De har tatt Herren min bort, og jeg vet ikke hvor de har lagt ham.» 14 I det samme snudde hun seg og så Jesus stå der, men hun skjønte ikke at det var han. 15 «Hvorfor gråter du, kvinne?» spør Jesus. «Hvem leter du etter?» Hun trodde at det var gartneren, og sa til ham: «Herre, hvis du har tatt ham bort, så si meg hvor du har lagt ham, så skal jeg ta ham med meg.» 16 «Maria», sa Jesus. Da snudde hun seg og sa til ham på hebraisk: «Rabbuni» – det betyr mester. 17 Jesus sier til henne: «Rør meg ikke, for jeg har ennå ikke steget opp til Far. Men gå til mine brødre og si til dem at jeg stiger opp til ham som er min Far og Far for dere, min Gud og deres Gud.»

18 Da gikk Maria Magdalena av sted og sa til disiplene: «Jeg har sett Herren!» Og hun fortalte hva han hadde sagt til henne.

(Vi introduseres også for flere karakterer i denne episoden, men vi vil knytte bibeltekster til i forbindelse med de neste episodene.)

SE EPISODE 1 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (50 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 1:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Hvor skjer dette? Se gjerne på et kart hvor byen Kapernaum ligger.
3. Hvilke følelser kjente du på mens du så på? Var det noen ulike, og hva trigga de? Konkrete eksempler det går an å dvele ved: Hva følte du når:
 - Maria Magdalena er så plaga av de onde åndene?
 - Matteus ble sett så ned på av andre?
 - Simon Peter er i slåsskamp?
 - Nikodemus kommer til «The Red Quarter» for å drive ut de onde åndene?
 - Jesus kommer til Maria Magdalena?
4. Syns du Matteus virker som en grei fyr? Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Når Jesus finner Maria Magdalena, sier han navnet hennes og siterer bibelverset «hennes». Han kjenner henne fullt ut. Hvordan tror du det opplevdes for henne – både å bli sett, og å bli satt fri fra de onde åndene?
6. I neste episode sier Maria Magdalena: «Jeg er satt fri! (...) Jeg var på en måte, og nå er jeg totalt annerledes. Og det som skjedde – var Ham.» Hva slags forandring tror du Maria Magdalenas første møte med Jesus førte til? (Se gjerne på bibeltekstene igjen.)

BONUS: Nikodemus var en jødisk leder med stor autoritet, en rådsherre. Kona til Nikodemus sier: «Du er en lærer for Israel. Du har ikke spørsmål, du har svar. Du gir klarhet, ikke forvirring.» Hva sier det om hva hans oppgave var? Hva slags press legger det på Nikodemus? Skal han ikke få lov til å stille spørsmål?

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Og nå, så sier Herren,
som skapte deg, Jakob,
som formet deg, Israel:
Vær ikke redd!
Jeg har løst deg ut,
jeg har kalt deg ved navn, du er min.
Jes 43,1

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Elia – vi møter gutten Elia, som senere blir en viktig profet (les fra 1. Kong 17)
- Johannes og Jakob – to brødre som omtales som Jesu studenter (senere blir de to av de 12 disiplene)
- Jesus – vi får vite at det er Jesus fra Nasaret som har gjort Maria Magdalena frisk
- Eden – kona til Simon Peter
- Venner – Barnaby og Shula er venner av Maria Magdalena

BIBELTEKSTER

- til episode 2

Episode 2 starter med sabbatsfeiring omtrent 900 år f.Kr, med den lille gutten Elia og hans (stor-)familie. Sabbaten er jødernes helligdag, lørdag, som innledes med et eget måltid fredag kveld. Gjennom episoden aktualiseres også sabbaten ved at noen jobber selv om det er sabbat, og både Nikodemus og Maria Magdalena forbereder feiringen.

Sabbatsbudet for israel folket kommer fra da Moses møtte Gud på Sinaifjellet og fikk Loven. Om sabbaten sa Gud dette til Moses:

2. Mosebok 31,12-17

Herren sa til Moses: Du skal si til israelittene: Mine sabbater skal dere holde; for sabbaten er et tegn mellom meg og dere i slekt etter slekt, for at dere skal kjenne at det er jeg, Herren, som helliger dere. Dere skal holde sabbaten; den skal være hellig for dere. Den som vanhelliger sabbaten, skal dø. Enhver som gjør noe arbeid på den, skal støtes ut fra folket sitt. I seks dager kan det gjøres arbeid, men den sjuende dagen skal være sabbat, en hellig hviledag for Herren. Hver den som gjør noe arbeid på sabbatsdagen, skal dø. Israelittene skal ta vare på sabbaten, så de holder den i slekt etter slekt som en evig pakt. Den skal være et tegn mellom meg og israelittene til evig tid. For på seks dager skapte Herren himmelen og jorden, men den sjuende dagen hvilte han og pustet rolig ut.

Det står flere ganger om Jesus og sabbaten, og det er særlig to ting som løftes frem:

1. Han underviste i synagogene den dagen.
2. Han helbredet syke mennesker. Det ble han sterkt kritisert for av de jødiske lederne fordi de mente det var å arbeide. Jesus sa det var å sette mennesker fri.

Lukas 6,6-11

En annen sabbat gikk han inn i synagogen og underviste. Der var det en mann med en høyre hånd som var vissen. De skriftlærde og fariseerne holdt øye med Jesus for å se om han ville helbrede på sabbaten, så de kunne få noe å anklage ham for. Men han visste hva de tenkte, og sa til mannen med den syke hånden: «Reis deg og kom fram!» Han reiste seg og gikk fram. «Nå spør jeg dere», sa Jesus, «hva er tillatt på sabbaten? Å gjøre godt eller å gjøre ondt, å berge liv eller å ødelegge liv?» Han så rundt seg på dem alle og sa til mannen: «Rekk fram hånden din!» Han gjorde det, og hånden ble frisk igjen. Da ble de helt fra seg av raseri og begynte å snakke sammen om hva de skulle gjøre med Jesus.

SE EPISODE 2 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (37 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 2:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Vi blir litt bedre kjent med Simon Peter i denne episoden. Slosskamp, økonomisk knipe, fising på sabbaten, forholdet til kona Eden – mange ting kan nevnes. Hva slags inntrykk får du av ham som person?
3. Nikodemus, som er en høytstående religiøs leder, en fariseer, er veldig nysgjerrig på hva som har skjedd med Maria Magdalena. Hva tror du han tenker på? Og hva gjør ham så interessert?
4. Jødene feirer sabbaten og det er strenge regler for hva som er tillatt og ikke. Hvorfor tror du det ikke er tillat å fiske på sabbaten? Og hvorfor tror du Jesus sier det er greit å helbrede på sabbaten, samtidig som han var opptatt av å holde
5. hviledagen hellig? (Se gjerne teksten over.)
6. Hvordan vil du beskrive Jesus som person, ut ifra det lille du har sett så langt? (Det kommer mye mer i de neste episodene!)
7. Sabbaten er jødernes hviledag, lørdag. Vi regner søndagen som vår hviledag. Er søndag en annerledesdag for deg? Hvordan hviler du?

BONUS: Maria Magdalena har en ledig stol som (en spesiell feiring i året egentlig) skal stå ledig til profeten Elia. I episoden ser vi at Jesus får sitte på den stolen. Ser du symbolikken i det? Jødene ventet på en ny, stor profet. Døperen Johannes ble av Jesus kalt den nye Elia, men de trengte noe enda bedre enn en profet for å bli frelst: De trengte Messias, Jesus, en redningsmann, Gud selv. (Se feks Matt 17,1-13)

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Gud velsignet den sjuende dagen og helliget den.
For den dagen hvilte han fra hele sitt arbeid,
det som Gud hadde gjort da han skapte.
1. Mosebok 2,3

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Abigail – ei lita jente som oppdager Jesus og tar med seg vennene for å treffe han flere ganger

BIBELTEKSTER

- til episode 3

Episode 3 starter med at Jesus er alene og ber. Evangeliene nevner flere ganger at Jesus gjorde dette, både underveis i tiden han gikk med disiplene (Mark 1,35; Luk 5,15-16) og i Getsemanehagen før han skulle korsfestes (Mark 14,32-42).

Matteus 14,22-23a

Straks etter fikk han disiplene til å gå i båten og dra i forveien over til den andre siden, mens han selv sendte folket av sted. Da han hadde gjort det, gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be.

Jesus møtte barna på en unik måte ut ifra denne tiden. Ingen så dem og verdsatte dem slik han gjorde, og det er hovedpoenget i denne episoden – i tillegg til at vi blir bedre kjent med hvem Jesus er og hva han er opptatt av å lære barna. Jesus helbredet også barn, for eksempel en gutt med en ond ånd (Mark 9,14-27) og ei nylig død jente (Mark 5,22-24+35-42).

Markus 10,13-16

De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. 14 Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem.

Matteus 18,1-5

Nettopp da kom disiplene og spurte Jesus: «Hvem er den største i himmelriket?» Da kalte han til seg et lite barn, stilte det midt iblant dem og sa: «Sannelig, jeg sier dere: Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket. Og den som tar imot et slikt lite barn i mitt navn, tar imot meg.

SE EPISODE 3 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (28 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 3:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Helt i starten av episoden er Jesus alene for å be. Det ser vi også senere i serien. Overrasker det deg at Jesus ofte trakk seg fort for å be? Hvordan inspirerer og utfordrer det deg i din hverdag?
3. Hele serien tar utgangspunkt i Bibelen, men det er samtidig en del kunstneriske friheter i hvordan det presenteres. Denne episoden er for eksempel helt oppdiktet. Den blir et eksempel på hvordan Jesus kanskje kunne møtt barna, og viser frem at han var opptatt av dem. Hvis du tenker på at barna ikke var veldig viktige i de voksnes øyne på denne tiden, hvordan tror du det var for Abigail og vennene å være sammen med Jesus?
5. Hvilke egenskaper hos Jesus legger du mest merke til i denne episoden?
6. Fikk du med deg at Jesus lærte barna noen viktige ting? (De ber Vår Far (før han har lært disiplene det), han snakker med dem om det doble kjærlighetsbud (5 Mos 6,5/Matt 22,37) og han sier at en lærer de ser opp til kan ha misforstått noe.)
7. Barna spør Jesus hvorfor han har kommet. Fikk du med deg svaret hans? (Se ca 24:30 – og nøkkelveset under)

BONUS: Hva tenker du om dette (oppdiktede) Jesus-sitatet: «Ofte mangler smarte menn visdom. (...) Hva om mange av de tingene vårt folk tenker om hvordan vi skal oppføre oss og behandle hverandre er gale?» Les gjerne Matteus 5 og/eller denne teksten i denne forbindelse: <https://itro.no/ibibelen/levende-tro-jesus-rydder-opp/>

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Herrens Ånd er over meg,
for han har salvet meg
til å forkynne et godt budskap for fattige.
Han har sendt meg for å rope ut
at fanger skal få frihet
og blinde få synet igjen,
for å sette undertrykte fri
og rope ut et nådens år fra Herren.
Jesaja 61,1-2a.

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Sebedeus, Jakob (James) og Johannes (John) – Far og to sønner som fisker på sabbaten. Jakob og Johannes blir to av Jesu disipler.
- Døperen Johannes – den siste profeten, Jesu slektning, som pekte ut Jesus som Messias og døypte ham i Jordanelva

BIBELTEKSTER

- til episode 4

Andreas kommer løpende til Simon (Simon Peter) for å fortelle om det han har sett og hørt av døperen Johannes i ødemarken:

Johannes 1,25-30

De (fariseerne) spurte ham: «Hvorfor døper du da, når du ikke er Messias og heller ikke Elia eller profeten?» Johannes svarte: «Jeg døper med vann. Men midt iblant dere står en dere ikke kjenner, han som kommer etter meg, han som jeg ikke er verdig til å løse sandalremmen for.» Dette hendte i Betania på den andre siden av Jordan, der Johannes var og døypte. Dagen etter ser han Jesus komme gående mot seg, og han sier: «Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd! Om ham var det jeg sa: Etter meg kommer det en mann som er kommet før meg, for han var til før meg.»

Johannes 1,40-41

Andreas, Simon Peters bror, var en av de to som hadde hørt det Johannes sa, og som hadde fulgt etter Jesus. Han fant nå først sin bror Simon og sa til ham: «Vi har funnet Messias!» – Messias betyr «Den salvede».

Mot slutten av episoden møter Jesus Simon Peter når han er i en stor krise. Underet med fiskefangsten er hentet fra denne fortellingen.

Lukas 5,1-11

En gang sto Jesus ved Gennesaretsjøen, og folk trengte seg inn på ham for å høre Guds ord. Da fikk han se to båter som lå ved stranden. Fiskerne var gått ut av dem og holdt på å skylle garn. Jesus steg opp i en av båtene, den som tilhørte Simon, og ba ham legge litt ut fra land. Så satte han seg og underviste folkemengden fra båten. Da han var ferdig med å tale, sa han til Simon: «Legg ut på dypet og sett garn til fangst.» «Mester», svarte Simon, «vi har strevd hele natten og ikke fått noe. Men på ditt ord vil jeg sette garn.» Så gjorde de det, og fikk så mye fisk at garnet holdt på å revne. De ga tegn til arbeidslaget i den andre båten at de skulle komme og ta i med dem. Og da de kom, fylte de begge båtene, så de var nær ved å synke. Da Simon Peter så det, kastet han seg ned for Jesu føtter og sa: «Gå fra meg, Herre, for jeg er en syndig mann.» For han og alle som var med ham, ble grepet av forferdelse over den fangsten de hadde fått. På samme måte var det med Sebedeus-sønnene Jakob og Johannes, som fisket sammen med Simon. Men Jesus sa til Simon: «Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker.» Så rodde de båtene i land, forlot alt og fulgte ham.

**SE EPISODE 4 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE
CHOSEN-APPEN (43 MIN)**

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 4:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Vi skal snakke mer om Nikodemus i episode 7. Hva tenker du om han så langt? Hva lengter han etter?
3. Bakgrunnshistorien til Simon Peter er diktet opp i denne episoden, men gir allikevel en spennende bakgrunn for hvordan livet kan se ut før et menneske møter Jesus. Hvordan vil du beskrive situasjonen Simon Peter er i?
4. Eden sier til Simon Peter at han har sluttet å søke Gud, og at han bare prøver å fikse problemene sine på egenhånd. Kjenner du deg igjen i det i ditt liv?
5. Hva sier Simon Peter til Jesus etter fiskeunderet? (Se Lukas 5 hvis du ikke husker det.) Hvorfor tror du han sier det?
6. Jesus går ikke fra Simon Peter, men ber ham heller følge ham. Hva viser det at Jesus vil med deg og meg?

BONUS: I Johannes 21,1-6 gjør Jesus det samme fiskeunderet for disiplene som er ute og fisker. Det er andre gangen den oppstandne Jesus viser seg for disiplene. Simon Peter har ennå ikke snakket med Jesus om at han fornektet ham like før korsfestelsen (Joh 18,15-27). Hvilke paralleller ser du mellom de to gangene Jesus gjør fiskeunder for Simon Peter? Les gjerne hele Johannes 21 i denne forbindelse.

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd!
Johannes 1,29

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Maria – Jesu mor
- Tomas – en av to som har ansvar for mat- og drikke-serveringen i et bryllup i Kana. Senere kjent som disippelen «Tomas tvileren».
- Rama bat Kafni – kollega og venninne med Tomas

BIBELTEKSTER

- til episode 5

Det eneste som er skrevet om Jesu oppvekst i evangeliene er dette:

Lukas 2,41-52

Hvert år pleide Jesu foreldre å dra til Jerusalem for å feire påske. Da han var blitt tolv år, dro de som vanlig opp til høytiden. Men da høytidsdagene var over og de skulle hjem, ble gutten Jesus igjen i Jerusalem uten at foreldrene visste om det. De trodde han var med i reisefølget, og gikk en dagsreise før de begynte å lete etter ham blant slektninger og venner. Da de ikke fant ham, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der. Først etter tre dager fant de ham i tempelet. Der satt han blant lærerne, lyttet til dem og stilte spørsmål. Alle som hørte ham, undret seg over hvor forstandig han var og hvor godt han svarte. Da foreldrene så ham, ble de slått av undring, og hans mor sa: «Barnet mitt, hvorfor har du gjort dette mot oss? Din far og jeg har lett etter deg og vært så redde.» Men han svarte: «Hvorfor lette dere etter meg? Visste dere ikke at jeg må være i min Fars hus?» Men de forsto ikke hva han mente med det han sa til dem.

Så ble han med hjem til Nasaret og var lydig mot dem. Men hans mor tok vare på alt dette i sitt hjerte. Og Jesus gikk fram i alder og visdom. Han var til glede for Gud og mennesker.

Bryllupet i Kana er en kjent tekst fra Johannesevangeliet. Det markerer starten på Jesus sine tre år hvor han, sammen med sine disipler, reiste rundt i Israel, underviste om Guds rike og helbredet syke.

Johannes 2,1-12

Den tredje dagen var det et bryllup i Kana i Galilea. Jesu mor var der. Også Jesus og disiplene hans var innbudt. Da vinen tok slutt, sa Jesu mor til ham: «De har ikke mer vin.» «Kvinne, hva vil du meg?» sa Jesus. «Min time er ennå ikke kommet.» Men moren hans sa til tjenerne: «Det han sier til dere, skal dere gjøre.»

Det sto seks vannkar av stein der, slike som brukes i jødernes renselsesskikker. Hvert av dem rommet to eller tre anker. «Fyll karene med vann», sa Jesus til tjenerne. De fylte dem til randen. «Øs nå opp og bær det til kjøkemesteren», sa han. Det gjorde de. Kjøkemesteren smakte på vannet. Det var blitt til vin. Han visste ikke hvor den var kommet fra, men tjenerne som hadde øst opp vannet, visste det. Da ropte han på brudgommen og sa: «Alle andre setter først fram den gode vinen, og når gjestene blir beruset, kommer de med den dårlige. Men du har spart den gode vinen til nå.»

Dette var det første tegnet Jesus gjorde, det var i Kana i Galilea. Han åpenbarte sin herlighet, og disiplene hans trodde på ham. Deretter dro han ned til Kapernaum sammen med moren, brødrene og disiplene sine, og der ble de noen dager.

SE EPISODE 5 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (52 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 5:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Simon Peter kommer tilbake til Eden som en forandret mann. Selv om hun blir igjen hjemme, uten inntekt og med en syk mor å ta seg av, sender hun ham av gårde for å følge Jesus. Hva lærer det oss om hennes tro på Gud og den Messias de ventet på?
3. Hvilke menneskelige sider av Jesus og disiplene ser du i denne episoden? Gjør det noe med synet ditt på Jesus? I så fall hva?
4. Disiplene snakker rundt bordet om usikkerheten om hva de egentlig skal gjøre, og hvem Jesus er. Hvordan tror du det var å gå sammen med Jesus og se alt han gjorde med egne øyne? Har du noen erfaringer om hvordan det er å følge Jesus som en disippel av han?
5. Jesus kan gjøre vann til vin. Tror du det? Hva mer tror du han kan gjøre?
6. Tomas er gjennom hele episoden bekymret for og skeptisk til ulike ting, og stiller mange spørsmål. Jesus møter ham slik: «Det er bra å stille spørsmål og prøve å forstå ting. Følg meg, og jeg vil lære deg nye regnemåter.» «Jeg vet ikke hva jeg skal tenke», sier Tomas. «Så ikke gjør det», sier venninna, Rama. Hva kan vi lære av det?

BONUS: Vi møter Jesu mor to ganger – når hun leter etter 12 år gamle Jesus og i bryllupet. Hun uttaler også dette i bryllupet: «Det han sier til dere, skal dere gjøre.» Hva viser Maria oss om hva slags tro hun har på Jesus etter å ha levd tett på ham i 30 år? Og hva kan det lære oss om å ha tillit til ham?

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Han åpenbarte sin herlighet,
og disiplene hans trodde på ham.
Johannes 2,11b

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- En spedalsk mann – som først blir jaget fra en butikk (han hadde ikke lov å nærme seg mennesker), og deretter blir helbredet av Jesus, som han har hørt rykter om
- Tamar – ei egyptisk (og etiopisk) dame som ser Jesus helbrede den spedalske og forteller det til sin venn som er lam
- En lam mann – båret opp på et tak og firt ned til Jesus som helbreder ham

BIBELTEKSTER

- til episode 6

Spedalskhet var en sykdom som satte deg utenfor samfunnet. De ble erklært urene og fikk ikke komme nær friske mennesker på grunn av smittefare. Å bli helbredet fra dette, er derfor en livsforvandlerende hendelse. Og det er mildt sagt uventet at Jesus – som et menneske – tok på en spedalsk. Og i stedet for at Jesus ble smitta av deres urenheter, så ble de urene smitta av Jesu renhet!

Markus 1,40-45

En mann som var spedalsk, kom til ham, falt på kne og ba om hjelp: «Om du vil, kan du gjøre meg ren.» Jesus fikk inderlig medfølelse med ham, rakte ut hånden og rørte ved ham. «Jeg vil», sa han. «Bli ren!» Med det samme var spedalskheten borte, og mannen ble ren. Jesus talte strengt til ham og sendte ham straks bort. «Se til at du ikke sier et ord om dette til noen», sa han. «Men gå og vis deg for presten og bær fram de offer for renselsen din som Moses har påbudt. Det skal være et vitnesbyrd for dem.» Men mannen gikk av sted og ga seg til å fortelle om det som hadde hendt, og gjøre nyheten kjent vidt og bredt. Derfor kunne Jesus ikke lenger vise seg i noen by. Han holdt til utenfor byene, på øde steder. Men folk kom til ham fra alle kanter.

Mens Jesus forkynnte kom noen bærende på en lam venn. De hadde hørt at Jesus kunne helbrede.

Markus 2,1-12

Noen dager senere kom Jesus igjen til Kapernaum, og det ble kjent at han var hjemme. Det samlet seg så mange at de ikke fikk plass, ikke engang utenfor døren. Mens han forkynnte Ordet for dem, kom de til ham med en som var lam. Det var fire mann som bar ham. Men de kunne ikke komme fram til ham på grunn av trengselen. Derfor brøt de opp taket over stedet der han var, laget en åpning og firte ned båret som den lamme lå på. Da Jesus så deres tro, sa han til den lamme: «Sønn, syndene dine er tilgitt.» Nå satt det noen skriftlærde der, og de tenkte med seg selv: «Hvordan kan han si slikt? Han spotter Gud! Hvem andre kan tilgi synder enn én – det er Gud?» Straks visste Jesus i sin ånd at de tenkte slik, og han sa til dem: «Hvorfor går dere med slike tanker i hjertet? Hva er lettest å si til den lamme: 'Syndene dine er tilgitt' eller: 'Stå opp, ta båret din og gå'? Men for at dere skal vite at Menneskesønnen har makt på jorden til å tilgi synder» – og nå vender han seg til den lamme – «Jeg sier deg: Stå opp, ta båret din og gå hjem!» Og mannen reiste seg, tok straks båret og gikk ut rett for øynene på dem, så alle ble ute av seg av undring. De priste Gud og sa: «Noe slikt har vi aldri sett.»

SE EPISODE 6 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (50 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 6:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Både den spedalske og den lamme finner Jesus og blir helbredet fordi de har hørt et rykte om ham. Hvilke gode rykter kan du spre om Jesus ut ifra det du har lest om og opplevd med ham?
3. Simon Peter oppfører seg ganske stressa rundt Jesus, og tenker blant annet at han må være en livvakt som passer på ham. «Jeg forstår ikke hva det betyr at jeg skal fiske mennesker», sier han. Har du noen gang tenkt at du ikke helt forstår hva det betyr å følge Jesus? Hva kan vi lære av å se på disiplene?
4. Shmuel, Nikodemus og de andre fariseerne diskuterer mer og mer hvem Jesus er og hva han gjør. Hva tror du de var redde for at han skulle gjøre?
5. Hvordan vil du beskrive reaksjonen hos den spedalske og den lamme som blir helbredet av Jesus? Hvordan blir livet deres forandre nå?
6. Matteus spør Simon Peter og Andreas om underet han så på stranda. Nikodemus ber Maria om å sette ham i kontakt med Jesus. Er du nysgjerrig på hvem Jesus er? I så fall: Hvordan ble din interesse for Jesus vekket?

BONUS: Nikodemus spør Shmuel om troen deres på Gud kan stemme, når de blir så opptatt av å forstå alt sånn at det passer inn i en boks de har laget seg, en forestilling av hvordan Gud skal være. Hva tenker du om dette? Kjenner du deg igjen i at vi forsøker å forklare Gud ut ifra hvordan vi gjerne vil at han skal være?

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

Menneskesønnen har makt på jorden til å tilgi synder.
Markus 2,10a

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Matteus' mor – Matteus har flyttet hjemmefra og skuffet familien ved å bli en toller for romerne

BIBELTEKSTER

- til episode 7

Gjennom hele serien har det bygget seg opp spørsmål i Nikodemus. Hvem er Jesus? Og hvordan passer dette inn i det han kan om Gud? Nå får han endelig svar.

Johannes 3,1-16

Det var en mann som het Nikodemus. Han var fariseer og en av jødernes rådsherrer. Han kom til Jesus om natten og sa: «Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud. For ingen kan gjøre de tegnene du gjør, uten at Gud er med ham.» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike.» «Hvordan kan en som er gammel, bli født?» sa Nikodemus. «Kan noen komme inn i mors liv igjen og bli født for andre gang?» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike. Det som er født av kjøtt, er kjøtt, men det som er født av Ånden, er ånd. Undre deg ikke over at jeg sa til deg: 'Dere må bli født på ny.' Vinden blåser dit den vil, du hører den suser, men du vet ikke hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Slik er det med hver den som er født av Ånden.» «Hvordan kan dette skje?» spurte Nikodemus. Jesus svarte: «Du er en lærer for Israel og vet ikke det? Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Vi taler om det vi vet og vitner om det vi har sett, men dere tar ikke imot vårt vitneutsagn. Hvis dere ikke tror når jeg taler til dere om det jordiske, hvordan kan dere da tro når jeg taler om det himmelske? Ingen annen er steget opp til himmelen enn han som er steget ned fra himmelen: Menneskesønnen, *som er i himmelen•. Og slik Moses løftet opp slangen i ørkenen, slik må Menneskesønnen bli løftet opp, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv. For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortaapt, men ha evig liv.

Les gjerne vers 17-21 hvis du vil. Nikodemus nevnes også i Joh 7,50 og 19,39. Den siste teksten viser at han er med på å salve Jesu kropp før den blir lagt i graven. Et tegn på at Nikodemus var blitt glad i Jesus.

Matteus (også kalt Levi) har fulgt med på Jesus en god stund nå, og endelig sier han ja til å følge ham.

Markus 2,14

Da han gikk videre, fikk han se Levi, sønn av Alfeus, sitte på tollboden. Jesus sa til ham: «Følg meg!» Og han reiste seg og fulgte ham.

SE EPISODE 7 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (34 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 7:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Quintus er redd for at Jesus skal bli politiker – og true makten hans. Mange jøder delte den forventningen om en politisk leder. Oppfører Jesus seg som en politisk leder? Hvordan er han annerledes?
3. Husker du noe av det Jesus sa eller gjorde i løpet av episoden? Gjorde noe inntrykk på deg?
4. Hvorfor tror du Nikodemus vil treffe Jesus i hemmelighet?
5. Møtet mellom Nikodemus og Jesus viser oss at det er naturlig og bra å stille spørsmål om troen. Hva ville du spurt Jesus om hvis du fikk sitte sammen med ham slik Nikodemus gjorde?
6. Matteus sier ja til å følge Jesus. Hvilke konsekvenser tror du det får for ham?

BONUS: Hvorfor tror du episoden begynner med fortellingen om Moses som laget kobberslangen (se 4. Mos 21)? Hva betydde den da? Og hvorfor snakker Jesus om den til Nikodemus?

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn,
den enbårne, for at hver den som tror på ham,
ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.
Johannes 3,16

I denne episoden introduseres vi blant annet for følgende nye personer:

- Jakob – sønn av Isak, barnebarn til Abraham, far til 12 sønner, inkludert Josef. Jakob er en av Israels viktige stamfedre.
- Samaritansk kvinne – en kvinne som skammer seg over hvordan livet har blitt, og som derfor kommer til brønnen når ingen andre er der

BIBELTEKSTER

- til episode 8

Det var uhørt for en jødisk lærer å spise hos en syndig tollers, slik Jesus gjør hos Matteus.

Markus 2,15-17

Senere var Jesus gjest i huset hans (Matteus), og mange tollere og syndere var til bords sammen med Jesus og disiplene, for det var mange som fulgte ham. Da de skriftlærde blant fariseerne så at han spiste sammen med syndere og tollere, sa de til disiplene: «Hvorfor spiser han sammen med tollere og syndere?» Jesus hørte det og sa til dem: «Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke. Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men syndere.»

Kvinnen ved brønnen kommer fra Samaria, og er altså fra et annet folk enn jødene. Hun hadde hatt fem ulike menn, er utstøtt fra sine egne, og blir totalt uventet møtt med både avsløring og nåde av Jesus. Hun er den første som får lov av Jesus å fortelle om det han har gjort, inntil nå har han bedt de han har helbredet eller vist seg for holde det for seg selv.

Johannes 4, 7-26

Da kommer en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus sier til henne: «La meg få drikke.» Disiplene hans var nå gått inn i byen for å kjøpe mat. Hun sier: «Hvordan kan du som er jøde, be meg, en samaritansk kvinne, om å få drikke?» For jødene omgås ikke samaritanene. Jesus svarte: «Om du hadde kjent Guds gave og visst hvem det er som ber deg om drikke, da hadde du bedt ham, og han hadde gitt deg levende vann.» «Herre», sa kvinnen, «du har ikke noe å dra opp vann med, og brønnen er dyp. Hvor får du da det levende vannet fra? Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob? Han ga oss brønnen, og både han selv, sønnene hans og buskapen drakk av den.» Jesus svarte: «Den som drikker av dette vannet, blir tørst igjen. Men den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. For det vannet jeg vil gi, blir i ham en kilde med vann som veller fram og gir evig liv.» Kvinnen sier til ham: «Herre, gi meg dette vannet så jeg ikke blir tørst igjen og slipper å gå hit og hente opp vann.» Da sa Jesus til henne: «Gå og hent mannen din og kom så hit.» «Jeg har ingen mann», svarte kvinnen. «Du har rett når du sier at du ikke har noen mann», sa Jesus. «For du har hatt fem menn, og han du nå har, er ikke din mann. Det du sier, er sant.» «Herre, jeg ser at du er en profet», sa kvinnen. «Våre fedre tilba Gud på dette fjellet, men dere sier at Jerusalem er stedet der en skal tilbe.»

Jesus sier til henne: «Tro meg, kvinne, den time kommer da det verken er på dette fjellet eller i Jerusalem dere skal tilbe Far. Dere tilber det dere ikke kjenner, men vi tilber det vi kjenner, for frelsen kommer fra jødene. Men den time kommer, ja, den er nå, da de sanne tilbedere skal tilbe Far i ånd og sannhet. For slike tilbedere vil Far ha. Gud er ånd, og den som tilber ham, må tilbe i ånd og sannhet.» «Jeg vet at Messias kommer», sier kvinnen – Messias er det samme som Kristus – «og når han kommer, skal han fortelle oss alt.» Jesus sier til henne: «Det er jeg, jeg som snakker med deg.»

Jesus helbredet Simon Peters svigermor, og i denne episoden blir det presentert som at han gjør det for å vise Simon Peter at han tar seg av kona Eeden og hennes mor, mens Simon Peter skal følge Jesus. Simon Peter skal ikke måtte bekymre seg for dem hjemme. Vi vet ikke om det var motivasjonen, men at Jesus helbredet henne, det vet vi.

Markus 1,29-31

Da de forlot synagogen, gikk de rett hjem til Simon og Andreas; Jakob og Johannes fulgte med. Her lå Simons svigermor til sengs med feber, og de fortalte det straks til Jesus. Han gikk bort til henne, grep henne i hånden og reiste henne opp. Feberen slapp henne, og hun stelte for dem.

SE EPISODE 8 PÅ YOUTUBE ELLER VIA THE CHOSEN-APPEN (51 MIN)

SPØRSMÅL

- det går an å snakke om etter episode 8:

1. Hva gjorde mest inntrykk i denne episoden? La hver person få tid til å dele litt hver.
2. Jesus spør Simon Peter hva som uroer ham, og Simon Peter sier: «Det vet du vel allerede.» Shmuel forteller at det var som om Jesus leste tankene hans da de snakket sammen etter den lamme mannen ble helbredet. Jesus viser også at han vet alt om kvinnen ved brønnen. Tror du de syns det var mest skummelt eller mest godt at Jesus visste alt om dem?
3. Hva tror du det betyr for Eeden å høre dette fra Jesus: At hun også spiller en rolle i det som skjer, at Jesus ser henne og at hennes støtte til Simon Peter betyr noe?
4. Fikk du med deg hva som skjedde med Nikodemus? «Du kom så nær», sier Jesus.
5. Hva gjør sterkest inntrykk på deg i fortellingen om kvinnen ved brønnen?
6. «Jeg er avvist av andre», sier kvinne. «Jeg vet, men ikke av Messias», sier Jesus. Det samme kunne han sagt til deg. Hva betyr det å vite det?

BONUS: Shmuel er veldig opptatt av å «ta» Jesus fordi han oppfører seg blasfemisk mot Gud ved å sette seg i Guds sted og tale som han gjør. Kan du forstå hvorfor det var vanskelig for fariseerne, de jødiske lærerne, å akseptere det Jesus gjorde? Hvorfor / hvorfor ikke?

BONUS 2: Et viktig siste spørsmål: Hva har Chosen gjort med måten du ser på Jesus? Eller de andre bibelfortellingene? Chosen er en filmatisering av tekster fra evangeliene, med flere tillegg og noen ekstra fortellinger lagt til. All formidling (andakter, undervisning, sanger, filmer, bøker) om bibelske historier og personer er ikke Bibelen selv. Hvordan kan du være bevisst på det og huske på at Chosen ikke er evangeliene?

NØKKELVERS

- lær det gjerne utenat

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn,
den enbårne, for at hver den som tror på ham,
ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.
Johannes 3,16